

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE DES FACADES AVANT ET DES TOITURES DES IMMEUBLES SIS AVENUE BRUGMANN 120, 122 ET 124 A FOREST.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS GEHEEL VAN DE VOORGEVELS EN DE BEDAKINGEN VAN HET GEBOUW GELEGEN BRUGMANNLAAN 120, 122 EN 124 TE VORST.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 et 8;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 7 en 8;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

A R R E T E :

B E S L U I T :

Article unique. - Conformément aux dispositions des articles 7 et 8 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous décidons d'entamer la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme ensemble, en raison de leur valeur artistique et historique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, des façades avant et des toitures des immeubles sis avenue Brugmann 120, 122 et 124 à Forest, connus au cadastre de Forest, 3ème division, section B, 1ère feuille, parcelles n°s 79 S5, 79 R6 et 79 X2.

La délimitation de l'ensemble ci-dessus est reprise sur le plan annexé au présent arrêté.

Enig artikel. - Overeenkomstig de bepalingen van de artikels 7 en 8 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed beslissen wij de procedure aan te vangen tot inschrijving op de bewaarlijst als geheel, omwille van hun artistieke en historische waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan het besluit, van de voorgevels en de bedakingen van het gebouw gelegen Brugmannlaan 120, 122 en 124 te Vorst, bekend ten kadaster te Vorst, 3de afdeling, sectie B, 1ste blad, percelen nrs 79 S5, 79 R6 en 79 X2.

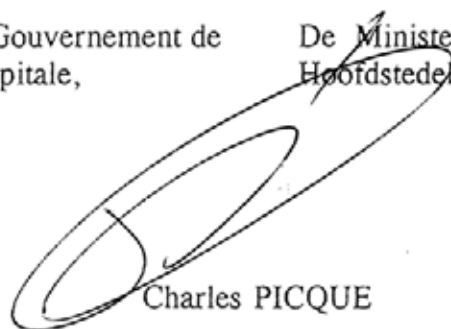
De afbakening van hierboven vermeld geheel wordt aangeduid op het plan bijgevoegd aan dit besluit.

Bruxelles, le 13-4-95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Brussel, 13-4-95.

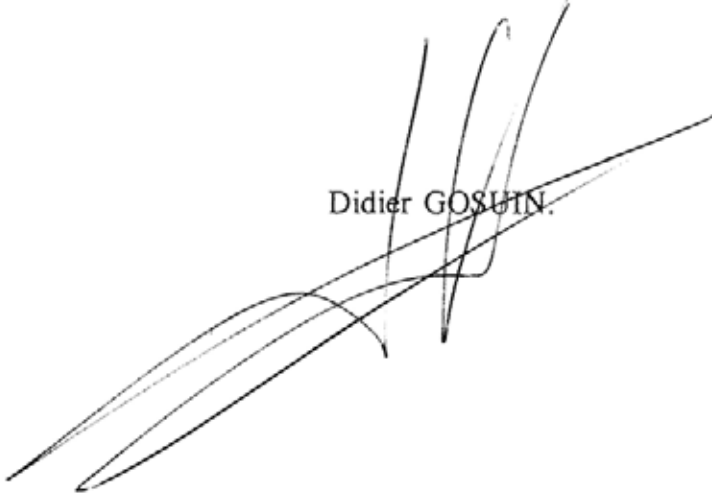
De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.

Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE
D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE
SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE
DES FACADES AVANT ET DES
TOITURES DES IMMEUBLES SIS
AVENUE BRUGMANN 120, 122 ET 124
A FOREST.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPENING VAN DE
PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP
DE BEWAARLIJST ALS GEHEEL VAN
DE VOORGEVELS EN DE
BEDAKINGEN VAN HET GEBOUW
GELEGEN BRUGMANNLAAN 120, 122
EN 124 TE VORST.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET
SELON L'ARTICLE 2 § 1 DE
L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

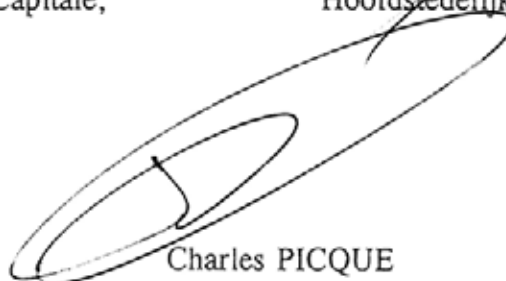
BEKNOPTE BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS HET ARTIKEL 2 § 1 VAN
DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART
1993.

Vu pour être annexé à l'arrêté du
13-4-93.

Gezien om bij het besluit van
13-4-93 gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

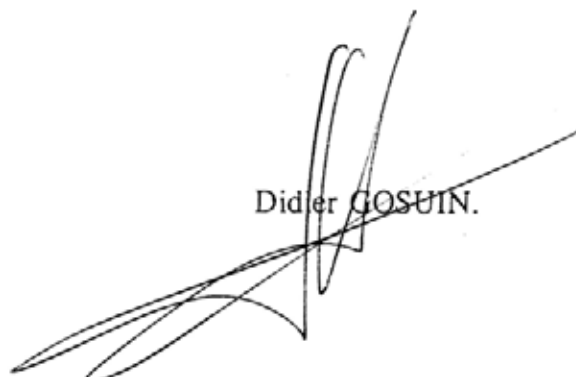
De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement,
de l'Environnement, de la Conservation de
la Nature, de la Politique de l'Eau et des
Monuments et Sites.

De Minister van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering, belast met
Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud,
Waterbeleid en Monumenten en
Landschappen.

Didier GOSUIN.

PROPOSITION D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE

Ensemble	Façades avant et toitures
Commune :	Forest
Adresse :	Avenue Brugmann n°s 120, 122 et 124
Référence cadastrale :	Cadastre de Forest, 3ème Division, Section B, 1ère Feuille, parcelles 79 S 5, 79 R 6 et 79 X 2

DESCRIPTION SOMMAIRE

Cet ensemble de trois bâtiments a été construit en 1904 pour M.ROERSCH, propriétaire des parcelles concernées. Il s'agit de deux maisons bourgeoises et d'un hôtel de maître de style Art Nouveau, édifiés probablement par le bureau de l'architecte E.BLEROT.

Les façades se composent de deux travées sur trois niveaux aux n°s 120 et 122, et quatre au n° 124 (le dernier étage de ce bâtiment n'apparaît pas sur le plan d'origine). La plupart des ouvertures ont conservé leurs boiseries d'origine.

Les trois bâtiments sont coiffés d'une bâtière de tuiles.

N°120. La façade en pierre blanche est agrémentée de bandeaux et de cordons calcaire. Les baies en anse de panier ou surbaissées s'inscrivent dans le renforcement de la paroi. Typiques de l'oeuvre d'E.BLEROT, les fenêtres des étages sont surmontées d'un arc outrepassé s'évasant, décoré d'un sgraffite à thème floral, le 1er étage étant éclairé d'une baie donnant sur un balcon à balustrade en métal profilé et d'un bow-window trapézoïdal à cul-de-lampe largement fleuri.

Le dernier étage est ajouré d'une fenêtre triple dont la partie droite donne sur une petite balustrade métallique.

Une large corniche à modillons et un étage mansardé récent clôturent la façade avant.

N°122. Si l'ordonnance de cette façade est la même qu'au n°120, les matériaux employés diffèrent légèrement: brique blanche pour la façade striée de bandeaux et de cordons en pierre bleue ou blanche. Un bow-window rectangulaire au 1er étage à gauche, des sgraffites et des frises de briques décorent la façade.

N°124. La façade de cet hôtel de maître est en briques blanches, agrémentée de bandeaux et de cordons en pierre.

A droite, une porte cochère permet l'accès au bâtiment. Toutes les baies, en anse de panier, sont inscrites dans un arc plus important. Elles sont géminées aux deux derniers étages à gauche.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier.

Intérêt artistique et historique:

L'inscription de cet ensemble sur la liste de sauvegarde se justifie car il s'agit de trois bâtiments attribués au bureau de l'architecte E. BLEROT. En effet, si les plans originaux ne sont pas signés, par contre de nombreuses similitudes stylistiques existent avec d'autres bâtiments du même architecte. D'autre part, comme le précise Anne MOINY dans son mémoire sur l'architecte (Ernest BLEROT. Architecte., Université Catholique de Louvain 1986-1987), une photographie du n°120 se trouve dans le fond Blérot aux Archives d'Architecture Moderne.

L'architecte construira plus de 80 immeubles en douze ans, jouant un rôle important dans la promotion immobilière et dans l'essor de certains quartiers d'Ixelles et de Saint-Gilles. De ce fait, il occupe une place de choix dans le courant Art Nouveau bruxellois.

Le bow-window décentré, le cul-de-lampe fleuri, l'arc outrepassé s'évasant et décoré d'un sgraffite se retrouvant sur la façade du n°120 sont autant d'éléments typiques de l'oeuvre d'E.BLEROT.

Si cette dernière maison est traitée plus personnellement, cet ensemble démontre néanmoins que l'architecte fait preuve d'une grande originalité dans la composition des façades.

L'intérêt historique de ces trois bâtiments est indéniable. Ils se situent dans le contexte urbanistique et stylistique de l'avenue Brugmann créée en 1871 par le banquier Georges Brugmann. Ce dernier procéda à l'urbanisation de vastes terrains à Forest mais aussi à Ixelles, Uccle et Saint-Gilles.

L'avenue Brugmann a conservé de nombreux hôtels de maître et maisons particulières d'origines, la rendant particulièrement homogène et attrayante (notamment par les niveaux, généralement au nombre de trois, coiffés de bâtières de tuiles). Les styles architecturaux les plus variés y sont représentés dont l'Art Nouveau avec notamment ces trois habitations.

VOORSTEL TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST

Geheel: Gevels en bedakingen

Gemeente: Vorst

Adres: Brugmannlaan nr. 120, 122 en 124

Cadastrale referentie: Cadaster Vorst, 3de Afdeling, Sectie B, 1ste blad, percelen 79 S 5, 79 R 6 en 79 X 2.

BEKNOPTE BESCHRIJVING

Dit geheel van drie gebouwen werd in 1904 voor M. ROERSCH gebouwd, eigenaar van de betrokken percelen. Het gaat om twee burgerhuizen en een herenhuis in Art Nouveau stijl, waarschijnlijk opgetrokken door het bureau van architect E. BLEROT.

De gevels zijn samengesteld uit twee traveeën op drie bouwlagen voor de nummers 120 en 122 en uit vier voor het nummer 124 (de laatste verdieping van dit gebouw komt niet voor op het oorspronkelijk plan). Het grootste gedeelte van de vensters hebben hun oorspronkelijk houtwerk bewaard.

De drie gebouwen hebben een zadeldak met pannen.

Nr. 120. De gevel van witte steen is versierd met kalksteen lijsten en kordons. De openingen onder korfboog of onder steekboog zitten ingewerkt in een verdieping van de wand. Typisch voor het oeuvre van E. BLEROT vertonen de vensters op de verdieping een breder wordende hoefijzerboog versierd met een sgraffito met bloemmotief terwijl de eerste verdieping verlicht wordt door een opening die uitgaat op een balkon met balustrade van metalen profielen en een trapeziumvormige erkerraam met sluitversiering met veel bloemen getooit.

De laatste verdieping wordt verlicht met een drielicht waarvan het rechtergedeelte uitgaat op een kleine metalen balustrade.

Een brede kroonlijst met modillon en een recente mansardeverdieping ronden de voorgevel af.

Nr. 122: Indien de indeling van deze gevel overeenstemt met deze van het nummer 120, verschillen de gebruikte materialen evenwel lichtjes, de witte baksteen voor de gevel is gelijnd met lijsten en kordons van witte of blauwe steen. Een rechthoekige bow-window op de eerste verdieping links, sgraffiti en bakstenen friezen versieren de gevel.

Nr. 124: De gevel van het herenhuis is van witte baksteen, versierd met lijsten en kordons van hardsteen.

Rechts, een koetspoort die toegang verleent tot het gebouw. Alle vensteropeningen onder korfboog zitten onder een belangrijkere boog. Op de twee laatste verdiepingen vormen ze links tweelichten.

Belang van het goed volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed.

Historisch en artistiek belang:

De inschrijving van dit gebouw op de bewaarlijst is gerechtvaardigd aangezien het gaat om drie gebouwen die toegeschreven worden aan het bureau van architect E. BLEROT.

Inderdaad, indien de oorspronkelijke plannen niet ondertekend zijn, verwijzen heel veel gelijkenissen op het gebied van de stijl naar andere gebouwen van dezelfde architect.

Anderzijds zoals Anne MOINY beschrijft in haar verhandeling over de architect (Ernest BLEROT, Architect, Katholieke Universiteit Leuven 1986-1987), bevindt zich een foto van het nummer 120 in het Blérot fonds van de Archieven van Moderne Architectuur.

De architect bouwde meer dan 80 gebouwen in twaalf jaar tijd en speelde zo een belangrijke rol in de vastgoedpromotie en in de bloei van bepaalde wijken van Elsene en Sint-Gillis.

Hierdoor bekleedt hij een belangrijke plaats in de stroming van de Brusselse Art Nouveau.

Een erkerraam dat niet in het centrum van de gevel staat, een gebloemde console, de breder wordende hoefijzerboog en versierd met sgraffito die op het nummer 120 te vinden is, zijn allemaal typische elementen van het werk van E. BLEROT.

Indien dit laatste huis een persoonlijker behandeling onderging toont het geheel toch dat de architect het bewijs heeft geleverd van een grote originaliteit in de samenstelling van de gevels.

Het historisch belang van deze drie gebouwen is onweerlegbaar. Ze situeren zich in een stedenbouwkundige en stilistische context van de Brugmannlaan die in 1871 werd gecreëerd te Vorst maar ook te Elsene, Ukkel en Sint-Gillis.

De Brugmannlaan heeft tal van herenhuisen en oorspronkelijke privéhuizen bewaard, waardoor zijn uitzicht homogeen en aantrekkelijk is gebleven (ondermeer door de niveaus, meestal drie onder zadeldak met pannen). De meest gevarieerde architectonische stijlen zijn er vertegenwoordigd waaronder de Art Nouveau met ondermeer deze drie gebouwen.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE
D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE
SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE
DES FACADES AVANT ET DES
TOITURES DES IMMEUBLES SIS
AVENUE BRUGMANN 120, 122 ET 124
A FOREST.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPENING VAN DE
PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP
DE BEWAARLIJST ALS GEHEEL VAN
DE VOORGEVELS EN DE
BEDAKINGEN VAN HET GEBOUW
GELEGEN BRUGMANNLAAN 120, 122
EN 124 TE VORST.

DELIMITATION DE L'ENSEMBLE

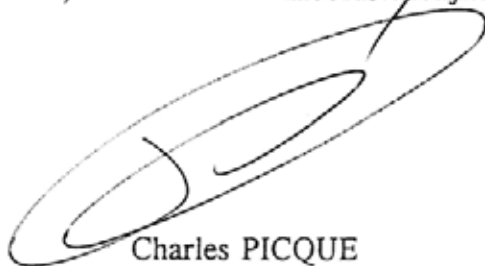
AFBAKENING VAN HET GEHEEL

Vu pour être annexé à l'arrêté du
13-4-95.

Gezien om bij het besluit van
13-4-95 gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

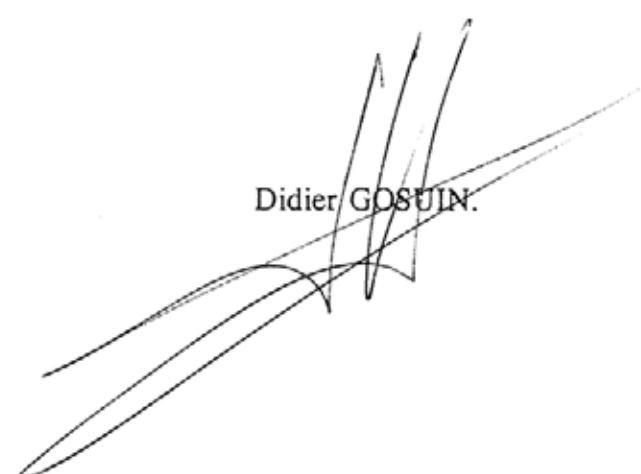
De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement,
de l'Environnement, de la Conservation de
la Nature, de la Politique de l'Eau et des
Monuments et Sites.

De Minister van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering, belast met
Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud,
Waterbeleid, en Monumenten en
Landschappen.

Didier GOSUIN.

— Ensemble
Géométrique

IXELLES 7 DIV. ELSENE 7 AF

(Section B 5ème feuille Sectie B 5de blad)

